KOSOVA MECLİSİ, BATI BASKISI ALTINDA ÖZEL SAVAŞ SUÇLARI MAHKEMESİ KURULMASI KARARINI ONAYLADI

Tolga EZİK

Tolga EZİK

24.08.2015

Kosova Meclisi, 1990ların sonlarında meydana gelen Kosova Savaşında[1] Arnavut milis güçleri tarafından işlendiği iddia edilen savaş suçlarını soruşturmak üzere, özel bir mahkeme kurulmasına yönelik olarak Kosova Anayasasını değiştirme kararı almıştır.[2]

Geçtiğimiz ay, Kosovanın en büyük diplomatik ve mali destekçileri olan Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri, Kosova Savaşında savaş suçu işlendiğine yönelik suçlamalarla ilgili olarak yaptıkları yoğun kulislerin ardından, Kosova Meclisinden çıkan hayır kararı Batılı müttefiklerini hayal kırıklığına uğramıştı.[3] Bu yıl Kosova Meclisinde düzenlenen üçüncü oylamada ise, mecliste üçte iki çoğunluğun sağlanmasıyla özel savaş suçları mahkemesinin kurulmasına ilişkin anayasa değişikliği onaylanmıştır.

Böylece savaştan on altı yıl sonra Kosovada savaş suçları için özel bir mahkeme kurulacak ve kurulacak yeni mahkeme, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi eski üyesi İsviçreli savcı Dick Marty tarafından ileri sürülen Kosova Kurtuluş Ordusunun (KKO)[4] savaş suçları işlediğine ilişkin iddiaları inceleyecektir.[5] Kosova Kurtuluş Ordusu; Dick Marty tarafından 2010 yılında Avrupa Konseyine sunulan raporda, cinayet, adam kaçırma ve yasadışı organ ticareti yapmakla suçlanmıştır. İddiaya göre KKO, Sırp ve Roman azınlığın yanı sıra muhalif Kosovalı sivilleri hedef almıştır.[6] Ayrıca geçen yıl AB Özel Soruşturma Görev Gücü savcısı Clint Williamson, en az on sivilin organ kaçakçılığı için öldürüldüğüne dair deliller bulunduğunu ve de konuya ilişkin, eski üst düzey KKO üyelerinin yanı sıra, bazı üst düzey Kosovalı yöneticiler aleyhinde bir dava dosyası hazırlandığını belirtmiştir. Ancak Williamson, soruşturması devam eden ve de henüz şüpheli konumunda olan eski KKO mensuplarına dair herhangi bir isim vermeyi reddetmiştir.[7] Bu konunun aydınlanmasına ilişkin olarak, geçtiğimiz iki ay içerisinde Kosova Meclisinin ikinci kez toplanması; Kosovada özel bir ceza mahkemesinin kurulmasına yönelik uluslararası baskının bir işareti olarak nitelendirilebilir.

Gelecek yılın ilk yarısında faaliyete geçmesi beklenen mahkemenin, Kosova yargı sisteminin bir parçası olması öngörülürken, hassas konuların Avrupa birliği ülkeleri

mahkemelerinde ele alınması tasarlanmıştır.[8] Kosovalı olmayan yargıçlardan oluşacak mahkemede, Kosova hukukunun esas alınması planlanmaktadır. Bunun yanında, mahkemenin AB tarafından finanse edileceği öngörülmektedir.[9]

Kosova Meclisi, KKO tarafından işlendiği iddia edilen savaş suçlarının soruşturulması hedefiyle kurulması planlanan özel mahkemenin hayata geçirilmesi noktasında ciddi görüş ayrılıklarına sahne olmaktadır. Uluslararası toplum, Kosova kurumlarının onayıyla ya da onayı olmadan özel savaş mahkemesinin kurulması noktasında ısrar etmektedir.[10] Buna ek olarak eski KKO üyeleri günümüzde, Kosovanın elit kesiminin bir parçasını oluşturmaktadır. Bu noktada, Kosovada özel savaş suçları mahkemesinin kurulması, muhalif vekillerce Kosovanın egemenliğinden ödün vermek olarak değerlendirilmekte ve eleştirilmektedir. Dahası, muhalif milletvekilleri, özel mahkemeyle ilgili meclis kararını iptal istemiyle Kosova Anayasa Mahkemesine taşımıştır.[11]

Savaş suçlarıyla ilgili özel mahkemenin kurulması sürecine yönelik meclis kararını, Bu süreç, siyasi farklılıklar olmaksızın, aynı zamanda ABD, AB ve NATOyla içinde bulunduğumuz çok yakın işbirliğiyle beraber bizi daha ileriye taşıyacaktır şeklinde yorumlayan Kosova Dışişleri Bakanı Haşim Taçi, bu kanaatiyle diğer milletvekillerini özel mahkemenin kurulmasına destek vermeye çağırmıştır.[12] Bu açıklama ile Taçi, Batı yanlısı tutumunu sürdürme isteğini açıkça sergilemiş ve savaş suçlularının yargılayarak BM nezdinde Kosovanın meşruiyetini artırmayı hedeflemiştir.

Uluslararası toplumdan birçok temsilci, Kosova Meclisinin özel bir mahkeme kurulması yönündeki kararını övmüştür.[13] AB Diplomatik Şefi ve Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini, meclis kararının ciddi iddiaları yasal çerçevede ele almak için önemli bir adım olarak nitelemiş, yeni kurulacak mahkeme; savaş suçlarına yönelik olarak öncesinde kurulan Eski Yugoslavya Ceza Mahkemesi, BM Kosova Geçici Yönetim Misyonu ve AB Hukuki Misyonu gibi maliyetli ve başarısız bir takım uluslararası adalet örgütlerin hedefini gerçekleştirecektir demiştir.[14] Böyle bir açıklama ile Mogherini, yeni kurulacak özel ceza mahkemesiyle önceki başarısız teşebbüslerin üstesinden gelineceğini ima etmiştir.

Ancak, Belgraddaki yetkililer mahkemenin geleceğinden şüphe etmektedir. Sırp Hükümet Ofisi Başkanı Marko Djuric, ülkesinin yalnızca hükümlüleri demir parmaklıklar ardında görünce tatmin olacağını belirtmiştir. Savaş suçlularının yargılanması için gerekli yardımlarda bulunacağını belirterek, Kosova Meclisinin kararına destek vermiştir.[15]

Kosova Savaşı süresince işlendiği iddia edilen savaş suçları, Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesince soruşturulmuştur, ancak buna rağmen Sırbistan-Kosova ilişkilerindeki gerginlik tırmanmaya devam etmiştir (ek olarak; Sırbistan, Kosovayı egemen bir devlet olarak tanımamaktadır). Geçtiğimiz ay on bir Kosovalı Arnavut, savaş suçlarından dolayı çıkartıldıkları mahkemece suçlu bulunmuş ve hapse atılmıştır. Şubat 2014te ise, Sırbistan Savaş Suçları Mahkemesi 1999daki Kosova Savaşında bir katliamın suç ortağı oldukları gerekçesiyle dokuz eski Kosovalı Arnavut milisi mahkûm etmiştir. İki eski Sırp Gizli Servis yetkilisi, 1999da hükümet karşıtı bir gazetecinin öldürülmesi olayına karıştıkları şüphesiyle tutuklanmıştır. 2013 yılında Uluslararası Af Örgütü, savaş sırasında işlenen savaş suçlarının yeterince araştırılmamasıyla ilgili olarak BM Kosova Misyonunu suçlamıştır.[16] Yeni kurulacak özel savaş suçları mahkemesinin, Kosova siyasetine ve Kosova-Sırbistan

ilişkilerine nasıl bir katkı yapacağını ise zaman gösterecektir.

* *Resmin kaynağı: http://www.balkaninsight.com/*

[1] Kosovo Conflict (Kosova Savaşı), *Britannica,* http://global.britannica.com/event/Kosovo-conflict; Kosovalı Arnavut milislerin Kosovadaki Yugoslavya Hükümetine ve Sırplara karşı 1998-1999 yıllarında giriştiği silahlı mücadele.

[2] Kosovo parliament approves special war crimes court (Kosova Meclisi özel savaş suçları mahkemesinin kurulması kararını onadı), *BBC,* 4 Ağustos 2015, http://www.bbc.com/news/world-europe-33770897

[3] Under Western pressure, Kosovo to put war crimes court to new vote (Kosova Meclisi, Batı baskısı altında savaş suçları mahkemesinin kurulmasını öngören yasa değişikliğini yeniden oyladı), *Reuters,* 31 Temmuz 2015,

http://www.reuters.com/article/2015/07/31/us-kosovo-warcrimes-idUSKCN0Q515P20150731

[4] Kosovo Liberation Army (Kosova Kurtuluş Ordusu), *Britannica,* http://global.britannica.com/topic/Kosovo-Liberation-Army ; Kosova Kurtuluş Ordusu (KKO), 1990larda Kosovanın, Yugoslavya Federal Cumhuriyetinin bir parçası olan Sırbistandan bağımsızlığını elde etmesi hedefiyle aktif mücadele eden silahlı, Kosovalı Arnavut grup.

[5] From Dick Martys allegations to Special Court (Dick Martynin özel mahkemenin kurulması istemiyle öne sürdüğü ithamname) , *Kosovalive360,* 26 Mayıs 2015, http://www.kosovalive360.com/from-dick-martys-allegations-to-special-court.html

[6] New details emerge in Kosovo organ trafficking case (Kosovada organ kaçakçılığıyla ilgili yeni detaylar ortaya çıktı), *BalkanInsight,* 14 Aralık 2010, http://www.balkaninsight.com/en/article/new-details-emerge-in-kosovo-organ-trafficking-case

[7] Kosovo approves war crimes court following EU, US Pressure (AB ve ABDnin baskıların ardından Kosova Meclisi savaş suçları mahkemesi kurulmasını öngören yasa değişikliğini onayladı, *EUobserver,* 4 Ağustos 2015, https://euobserver.com/beyond-brussels/129831

[8]Kosovos parliament votes in favor of war crime court (Kosova Meclisi, savaş suçları mahkemesinin kurulması yönünde karar verdi), *DigitalJournal*, 3 Ağustos 2015, http://www.digitaljournal.com/news/world/kosovo-s-parliament-votes-in-favour-of-war-crime-court/article/440084?

[9] Kosovo agrees the war crimes tribunal (Kosova Meclisi, savaş suçları mahkemesinin kurulmasını kabul etti), *Politico*, 4 Ağustos 2015, http://www.politico.eu/article/kosovo-agrees-to-war-crimes-tribunal-serbia/

[10] Kosovo MPs to vote Soon on Special Court (Kosovalı Milletvekilleri yakında özel mahkemeyi oylayacak), *Balkan Insight,* 17 Temmuz 2015, http://www.balkaninsight.com/en/article/kosovo-mps-to-vote-soon-on-special-court

[11] Haxhiu: Anayasa Mahkemesinin Gerekli Kararı Almasını Bekliyoruz (Haxhiu: We want the Constitutional Court to make the necessary decision), *KosovaHaber,* 11 Ağustos, 2015, http://www.kosovahaber.net/?page=2,9,31159

[12] Kosovo votes in favour war crimes court (Kosova Meclisi savaş suçları mahkemesinin kurulması yönünde karar kıldı), *Euronews*, 4 Ağustos, 2015, http://www.euronews.com/2015/08/04/kosovo-votes-in-favour-war-crimes-court/

[13] USA-EU: Voting of the Special Tribunal is important for Kosovos reputation (ABD AB: Özel mahkemenin kurulmasına yönelik karar Kosovanın itibarı açısından önemlidir) , *Independent Balkan News Agency*, 4 Ağustos, 2015, http://www.balkaneu.com/usa-eu-voting-special-tribunal-important-kosovos-reputation/

[14] Kosovo agrees the war crimes tribunal (Kosova Meclisi, savaş suçları mahkemesinin kurulmasını kabul etti), *Politico*, 4 Ağustos 2015, http://www.politico.eu/article/kosovo-agrees-to-war-crimes-tribunal-serbia/

[15] Kosovo Praised for Approving New War Crimes Court (Kosova Meclisinin yeni savaş suçları mahkemesinin kurulmasına yönelik kararı övgüye değerdir), *BalkanInsight,* 4 Ağustos, 2015, http://www.balkaninsight.com/en/article/kosovo-praised-for-establishment-of-the-special-court-08-04-2015-1?

[16] Kosovo agrees the war crimes tribunal, (Kosova Meclisi, savaş suçları mahkemesinin kurulmasını kabul etti), *Politico*, 4 Ağustos 2015, http://www.politico.eu/article/kosovo-agrees-to-war-crimes-tribunal-serbia/

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: EZİK, Tolga. 2026. "KOSOVA MECLİSİ, BATI BASKISI ALTINDA ÖZEL SAVAŞ SUÇLARI MAHKEMESİ KURULMASI KARARINI ONAYLADI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 109. Ağustos 23. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/tr/Yorum/KOSOVA-MECLISI-BATI-BASKISI-ALTINDA-OZEL-SAVAS-SUCLARI-MAHKEMESI-KURULMASI-KARARINI-ONAYLADI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır